No. 142. 1840.

BREDASCHE COURANT

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD

Dingsdag 24 November.



FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten November.

De koning is heden met verscheidene leden der koninklijke familie naar Fontainebleau vertrokken, om de gewezene spaansche koningin-regentes te gemoet te gaan, die den vorigen nacht op het genoemd kasteel is aangekomen. Gezegde vorstin zal bij voorraad in het Palais royal haar verblijf nemen; een geheele vleugel van dit gebouw is voor haar en haar gevolg in gereedheid gebragt.

— Gisteren avond heeft eene deputatie van de kamer der pairs den koning het adres van antwoord op de openings-aanspraak aangeboden. 's Konings antwoord is geweest als volgt:

» Mijne heeren de Pairs! Ik ben zeer getroffen door de gevoelens, die gij zoo even hebt uitgedrukt, en het is zeer streelend voor mij daarin een onderpand voor die volkomene overeenstemming der staatsmagten te vinden, die alleen het heil van den Staat kan verzekeren. Ik hoop dat wij, door te volharden in die regtvaardige en belangelooze staatkunde, die Frankrijk tot eere verstrekt en die de ongerustheid binnen en buiten 's lands doet bedaren, de weldaden des vredes zullen behouden en die smartelijke noodzakelijkheid zullen verwijderen, voor welke, gelijk gij zoo teregt zegt, noch Frankrijk, noch ik ooit zullen terugdeinzen, als de belangen van Frankrijk of deszelfs waardigheid ons zulks als een pligt mogten opleggen. — Ik ben zeer gevoelig over de gelukwenschen, die gij mij ter gelegenheid der geboorte van mijnen kleinzoon, den Hertog van Chartres aanbiedt, en ik ben zeer getroffen geworden, dat gij u zoo zeer haast hebt, mij die voor te dragen.''

— De redevoering, door den minister *Guizot* over de zaken van het Oosten uitgesproken, heeft een zeer levendig twistgeschrijf in de Parijsche bladen doen ontstaan. De tolken der revolutionnaire partij en die van den heer *Thiers* vallen den minister over zijne vredelievende taal allerhevigst aan en beschuldigen hem, dat hij daardoor de vreemde mogendheden aanmoedigt, om zich hoe langer zoo meer tegen Frankrijk te vermoflowen. Sommige der bedoelde bladen hebben het gezegde van den heer *Guizot*, dat eene hoogere staatkunde, het wezenlijkste belang van Europa en van al de mogendheden in dat werelddeel, de handhaving des vredes, *overal* en *altijd* vorderen, zoodanig uit hun verband gerukt, dat het ministerie genoodzaakt is geweest, de Septemberwetten in te roepen, om de bedoelde bladen tot het wedergeven van de eigene woorden des heeren *Guizot* te dwingen. Ook het gezegde, dat de mogendheden die het verdrag van 15 Julij hebben onderteekend, Frankrijk wel niet goed behandeld, maar toch niet beleedigd hebben, wordt scherp gehekeld. Het geldt hier het fijne onderscheid tusschen *un mauvais procédé* en *une insulte*. Eindelijk, wil men in 's ministers gezegde, dat men hem te Londen niet geloofde, toen hij bij herhaling verklaarde dat Frankrijk omtrent de schikking der zaken wegens het Oosten geene heimelijke, arglistige bedoelingen had, eene aanranding van den heer *Thiers* zien, die aan al de mogendheden wantrouwen had ingeboezemd.

— Naar men zegt zal het ontwerp van adres der afgevaardigden morgen aan de kamer worden medegedeeld, en zouden aanstaanden maandag de discussien aanvangen, die dan wel de geheele week zouden voortduren. Intusschen is het ontwerp nog niet gereed. De commissie heeft heden weder eene langdurige zitting gehouden en is op dit oogenblik nog bijeen. De zinsnede omtrent de Oostersche zaken is het moeijelijke punt waaromtrent de leden elkander niet kunnen verstaan.

— Volgens de loopende geruchten, zouden de brieven van den heer *Walewski*, omtrent den uitslag zijner zending naar het Oosten, aan het ministerie gerigt en mitsdien in de handen van het nieuwe kabinet gevallen, de handelingen van den heer *Thiers* in een zeer ongunstig daglicht stellen. Men verwacht, dat zulks in de zittingen der kamer, bij het vragen van inlichtingen nader blijken zal.

— Er moeten in de laatste dagen wederom pogingen bij den hertog *de Broglie* aangewend zijn, om hem tot gezant te Londen te benoemen. Hij blijft echter bij zijne weigering volharden.

— Men verzekert, dat het hof der Pairs in de eerste dagen van December zal bijeenkomen, om over het regtsgeding van *Darmes* te zitten.

— De heer *Bergeron*, die wegens zeker artikel in de *Presse*, waarin de heer *Emile Girardin*, redacteur van dat blad, hem zijdelings beschuldigde, in December 1833 op de Koninklijke brug een pistool op den koning te hebben gelost, onlangs den genoemden heer *Girardin* in de opera een slag in het aangezigt had gegeven, is voor die daad door de regtbank dezer hoofdstad tot twee jaren gevangenis en 50 franken boete veroordeeld.

— Volgens een berigt uit Madrid van den 12den November, heeft het hooggeregtshof zich tegen de aanspraken van den Infant Don *Francisco de Paula* op de voogdijschap over de jonge Koningin en hare zuster verklaard.

— Brieven uit Alicante, Carthagena en andere zeeplaatsen aan de oostkust van Spanje, spreken steeds van wapening der kusten tegen eenen gevreesden aanval op een Fransch smaldeel, dat over de opligting van den gewezen minister *Soteld* op eene Fransche stoomboot wraak zou komen nemen.

— De koers der rente is ter beurze weder tot rijzing gestemd. Heden (20 *November*) was de notering: 5 pCt. 111,05; 3 pCt. 78,95; Nap. r. 102,75; Spanje Ardoins 24 ¼; Rome L. 99.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den November.

De pruissische gezant bij het hof van Rome, de heer *von Buch*, is van daar te Berlijn teruggekomen.

— De centrale bonds-commissie houdt zich thans ijverig bezig met het onderzoek naar de jongste staatkundige woelingen. In de laatste dagen zijn hier nog verscheidene handwerks-gezellen gearresteerd. In Darmstadt moet het getal der gearresteerden ook vrij aanzienlijk wezen.

— Van de russische grenzen wordt geschreven, dat voor eenige weken in Podolie eenige aanzienlijke edellieden plotseling gearresteerd en naar Kiew vervoerd zijn, als beschuldigd van in ongeoorloofde verstandhouding met Poolsche uitgewekenen te staan.

— Uit Hannover wordt geschreven, dat aldaar, niettegenstaande de vredelievende uitzigten, geregeld voortgegaan wordt met de toerustingen ten oorlog. De directie van het materieel des legers, even als alle bureaux aan het ministerie van oorlog, zijn op het ijverigst bezig om het leger op den voet van oorlog te brengen.

— Van de turksche grenzen wordt in de *Augsburgsche Zeitung* geschreven, dat de jonge vorst *Michael* van Servie teruggekeerd was van zijne reis, die hij door het vorstendom, vergezeld van de fransche, oostenrijksche en pruissische consuls, ondernomen heeft; de vorst had tevens de turksche vestingen aan den Donau: Silistria, Braila in oogenschouw genomen en de slagvelden van den jongsten oorlog tusschen Turkije en Rusland bezocht. — De openbare stemming in Servie was thans eenigzins verbeterd.

— Nopens de vroegere plannen en de tegenwoordige sterkte van het leger van *Ibrahim* pacha in Syrie, worden in den oostenrijkschen *Beobachter* de volgende bijzonderheden medegedeeld, afkomstig van eenen ooggetuige, die zich op den dag (10 October) waarop de Emir *Beschir* het gebergte verliet om zich naar Saida te begeven, te Bet-el-Dyn, de residentie van den Emir, bevonden had.

» Het was het plan van *Ibrahim* geweest, om met 30,000 man geregelde en een gelijk getal ongeregelde troepen, te Bedaine eenen inval in Anatolie te doen. Maar *Mehemed* was het met hem, nopens den tijd dezer onderneming niet eens. Aan den eenen kant hoopte hij op eene vreedzame ontknooping zijner aangelegenheden, aan den anderen kant vreesde hij voor het verschijnen van een Russisch leger. Later werden versterkingen uit Egypte naar

gekondigd. Maar toen de opstand der Maronieten uitgeborsten was, moest het plan van dien inval opgegeven worden, te meer daar de stadhouders in Klein-Azie, waarmede *Mehemed*-ali vroeger verstandhouding had aangeknoopt, grootendeels verwijderd en door anderen vervangen waren.

» Bovendien ontbrak het aan geld, en de ongeregelde troepen eischten met bedreigingen de betaling hunner achterstallige soldij; ook telde het leger vele zieken, weinig officieren van gezondheid, had bijna geene geneesmiddelen en was zeer slecht gekleed. Het geregelde leger was in het begin van jl. Februarij nog meer dan 90,000 man sterk; maar sterfte en desertie hebben hetzelve zoozeer verzwakt, dat het thans naauwelijks nog twee derde gedeelten daarvan bedragen zal. Sedert de landing der bondgenooten bij Dschunieh had dat leger meer dan 17,000 man verloren, en ongetwijfeld zou een gelijk getal, bij het voortzetten der operatien, deserteren of overloopen.

» *Ibrahim*-pacha had 12 regementen ruiterij, 4 regementen artillerie en 3 regementen voetvolk, die beschikbaar waren, en waarop hij zich verlaten kon. Maar deze zoude alleen in de vlakte gebruikt kunnen worden. Het overige gedeelte van het leger stond op bepaalde punten en kon die niet verlaten, zonder het bezit van Syrie in de waagschaal te stellen. Zoo kunnen de 4000 man, welke de bezetting van Acre uitmaken, de 800 welke in Ascalon en de 4000 welke bij Gaza, Jaffa en Kaiffa liggen, niet worden weggenomen, zonder gevaar voor de veiligheid dier plaatsen. Zoo was het ook met de 3000 man in Tripolis en Latikia (welke sedert ontruimd zijn), alwaar bij het vertrek der troepen dadelijk een opstand zou uitbarsten. Hetzelfde zou plaats hebben, wanneer men de 7000 man, die in Antiochia, Killis en Antep liggen, wilde verminderen. Tarsus, Adana, Marasch en Albistan hebben slechts 8000 man, welke genoeg te doen hebben, om de grenzen te bewaken. (Ook deze troepen zijn sedert, gelijk men weet, met achterlating van geschut en ammunitie, afgetrokken.) De bezettingen van Aleppo, Homs en Hama zijn slechts 6000 man sterk en *Ibrahim* zelf heeft ingezien, dat zij te zwak zijn. In Damascus ligt slechts een regiment artillerie en vier kompagnien ongeregeld voetvolk en tusschen Baalbeck en Zahle, bij Malaka heeft thans *Ibrahim*-pacha met 6000 man en 7 veldstukken, eene zwak verschanste legerplaats betrokken."

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten November.

De oostenrijksche gezant, vorst *Esterhazy*, dezer dagen van het vaderland herwaarts teruggekeerd, heeft gisteren een bijzonder gehoor bij de koningin gehad.

— De *Courier* behelst in eene correspondentie uit Parijs, waarin onder anderen gezegd wordt, dat eene groote meerderheid in de kamer der gedeputeerden ongunstig dacht over de staatkunde van den heer *Thiers* en dat het adres in dien geest zal gesteld wezen, het volgende: » Al de geruchten die in omloop gebragt zijn over den inhoud der depêches, die het nieuwe kabinet van de zijde der onderscheiden mogendheden zou ontvangen hebben, zijn voorbarig. Tot heden heeft dit kabinet nog geen belangrijk staatstuk ontvangen. De vreemde gouvernementen hebben geene uitnoodigingen willen doen voor dat zij wisten, dat het ministerie *Guizot* in staat zou wezen den storm te weêrstaan. Thans, nu er desaangaande geen twijfel meer overblijft, zal het aan voorstellen niet haperen."

— De *Morning Chronicle* behelst daarentegen [illegible] het volgend artikel: » Men verneemt dat het hof van Oostenrijk levendig bij het fransch gouvernement heeft aangedrongen, dat hetzelve van zijnen invloed bij *Mehemed*-ali gebruik maakte, om dezen te bewegen zich aan den sultan te onderwerpen, onder voorwaarde van het behoud van Egypte. Er is reden om te gelooven, dat het fransch gouvernement in dit aanzoek zal bewilligen. Daar er geen twijfel bestaat, of de vier mogendheden zijn evenens gezind om hunne goede diensten bij den sultan aan te wenden, ten einde hem te bewegen de onderwerping van den pacha aan te nemen en hem in het bezit van Egypte te bevestigen, wanneer het fransch gouvernement van zijnen invloed met ernst gebruik maakt, zoo kan men aan de onderwerping van den pacha met twijfelen, in dit geval zou aan de kwestie op eenmaal een einde komen.

— De *Morning Herald* zegt dat het fransche gouvernement eene ernstige nota aan lord *Palmerston* heeft gerigt, in antwoord op die van 2 November. Volgens dit blad zou lord *Palmerston* het fransch gouvernement met nota's willen bezig houden, die tot geen resultaat leiden, besloten zijnde om in geene schikking te treden, tot dat ook St. Jean d'Acre in handen der bondgenooten zou gevallen.

— De grootste toerustingen hebben in onze tuighuizen plaats. Een enkel transportschip, de *Nimé*, heeft 5,500 kogels voor 32-ponders aan boord genomen, en zal spoedig naar Malta vertrekken. De *Sophia* heeft 14 68-ponders, 500 kogels voor dat kaliber en 3000 32-ponder-kogels aan boord gekregen, behalve nog vele bakken, doozen, enz.

— Uit de berigten heden alhier van onderscheidene kanten uit Engeland, Schotland en Ierland ontvangen, blijkt dat de jongste stormen op vele plaatsen aanzienlijke schaden hebben aangerigt.

— Heden was de fondsnotering: 3 pCt. gec. 89 een derde, 89, [illegible] drie achtste; Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$; Id. pCt. 98; Spanje $25\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten November.

Eergisteren heeft de koning de deputatie ontvangen van de kamer der vertegenwoordigers, belast om hem het adres van antwoord aan te bieden.

— De *Lynx* vermeldt het vertrek van den heer *Meeus*, gouverneur van de bank, naar 's Hage, met bijvoeging dat hetzelve betrekking zou hebben op de uit den weg ruiming der finantiele geschillen die tusschen de beide landen bestaan.

— Blijkens de verklaringen van den minister van finantien bij de aanbieding van de begrooting der middelen, moeten de voorgestelde maatregelen, ter bezwaring van de grondbelastingen, de branderijen, brouwerijen, de suiker, de douanen en hypotheken, eene som van ruim zeven millioenen, tot dekking van het tekort der ontvangsten opbrengen; in het volgende jaar zal men echter nog slechts op ruim vijf millioenen kunnen rekenen, waardoor, naar de gemaakte begrooting, de uitgaven zouden gedekt worden. Intusschen zegt verder de minister, dat naar de door hem gegeven inlichtingen omtrent den finantielen toestand, de schatkist met het jaar 1842 nog [illegible] millioen zal te kort komen, zoodat men van nu af reeds op eene verhooging van middelen, gelijk aan de tegenwoordige moet bedacht zijn.

— Voortaan zal, met uitzondering van de renten op den Staat, geene officiele aankondiging mogen worden gedaan van de beursprijzen van eenigerhande renten, obligatien, of actien, dan nadat de minister van binnenlandsche zaken daartoe verlof zal hebben gegeven. De beurs-agenten of makelaars, welke strijdig met deze verordeningen zouden mogen handelen, zullen in hunne bediening worden geschorst, en zelfs van dezelve kunnen worden ontzet. Dit besluit is genomen op eene voordragt der ministers, waarin de noodzakelijkheid wordt ontwikkeld, om den toenemenden windhandel te beteugelen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten November.

De *Staats-Courant* behelst heden het programma der plegtige inhuldiging van den Koning te Amsterdam, op aanstaanden Zaturdag den 28sten dezer. Wij nemen hier het voornaamste daarvan over.

Daags te voren, Vrijdag aanstaande, zullen HH. MM. tusschen 12 en 1 ure hunne plegtige intrede te Amsterdam doen, onder het lossen van het geschut en het luiden der klokken. Des middags ten drie ure zullen het lossen van het geschut en het luiden der klokken de aanstaande inhuldiging aan den volke bekend maken. De zullen gelijktijdig de koningen en herauten van wapenen te paard, vergezeld van trompetters en een kommando kavallerie, dezelve op de voornaamste punten der stad verkondigen.

Op den dag der inhuldiging zal, ten 8 ure des ochtends, een koninklijk saluut van 101 kanonschoten en het gelui der klokken de plegtigheid op nieuw aankondigen. Voor twaalf uren zullen de Staten-Generaal op het paleis bijeenkomen en zich van daar, [illegible] korps, met een eskorte infanterie, naar de nieuwe kerk begeven en daar naar de voor hen bestemde plaatsen geleid worden. De ministers en [illegible], de hoofden der departementen zijn [illegible] vereenigen zich insgelijks op het paleis en begeven zich van daar naar de kerk. Het korps diplomatiek zal tot het bijwonen der plegtigheid worden uitgenoodigd, en om zich voor half een ure in de kerk te bevinden. H. M. de Koningin en de Prinsessen begeven zich kwartier voor een ure in koetsen, met eene lijfwacht, [illegible] gegaan en door kavallerie gevolgd, naar de kerk.

Ten een ure zal Z. M., onder het lossen van het geschut en het luiden der klokken, het paleis verlaten en zich te voet naar de kerk begeven met den volgenden trein: De koningen en herauten van wapenen met hunne trompetten te voet; de kamerheer-ceremoniemeester en twaalf kamerheeren, gaande twee aan twee; de groot-officieren van 's Konings Huis; de kroon en scepter, de rijksappel, de grondwet, het rijks zwaard, de standaard van het koningrijk, gedragen door de in ons vorig nommer vermelde aanzienlijken; Z. K. H. de Prins *van Oranje* en de overige Prinsen, vergezeld van hunne adjudanten; Z. M. de Koning, gaande onder een verhemelte, gedragen door twee vlag-officieren en twee generaal-majoors, de sleep van Hoogstdeszelfs mantel gedragen door adjudanten; 's Konings adjudanten, en de aanwezige vlag-officieren en generaals; zes kamerheeren.

De schutterij en het garnizoen zal in dubbele rij geschaard staan van het paleis tot aan de kerk; de schutterij van den ingang der kerk tot aan den troon.

De koning zal door eene commissie van de staten-generaal aan de deur der kerk opgewacht en naar den troon geleid worden. Z. K. H. de Prins *van Oranje* en de overige Prinsen van het Konink-

lijk Huis zullen plaats nemen nevens Z. M.; de groot-officieren achter 's konings zetel; de officieren van 's konings Huis en de ordonnans-officieren ter regter en linkerzijde van den troon; degenen die den rijks-standaard en het rijks zwaard dragen, zullen zich regts en links op den eersten trap der troon plaatsen; de grondwet, de rijksappel, de scepter en de kroon zullen op eene kredens-tafel nedergelegd worden in de nabijheid van den troon.

Z. M. den troon bestegen hebbende en nedergezeten zijnde, zal eene korte aanspraak houden, en daarna de geheele grondwet door de secretaris van staat doen voorlezen. — Na de lezing zal Z. M. opstaan, Hoogstdeszelfs hoofd ontdekken en den eed uitspreken; zich daarna weder dekken en gaan zitten. Daarna zullen de voorzitters der beide kamers van de Staten-Generaal voor den troon komen, en de bij de grondwet bepaalde verklaring afleggen, welke vervolgens door elk der leden, hoofd voor hoofd, zal beëedigd worden. Z. M. zal dezen eed ontvangen gedekt zijnde en zittende.

Onmiddelijk na de hoofdelijke beëediging zal de eerste koning van wapenen zijnen scepter zwaaijen en driemalen uitroepen *leve de Koning!* hetwelk door den anderen koning van wapenen zal worden herhaald. Het trompettengeschal zal zich dadelijk doen hooren met het *Wilhelmus* en het volkslied; het losbranden van 101 schoten en het luiden der klokken zal den volke de volbragte plegtigheid aankondigen. De beide koningen van wapenen begeven zich naar buiten de kerk en werpen strooipenningen; de vier herauten begeven zich te paard, vergezeld van een kommando kavallerie, ten einde strooipenningen te werpen op verschillende plaatsen.

Inmiddels zal de oudste predikant te Amsterdam den predikstoel beklimmen, eene korte toespraak houden en een gebed uitspreken, en zal die plegtigheid door gezang uit een der Psalmen besloten worden.

Z. M. verlaat daarna de kerk en begeeft zich in dezelfde orde als bij de komst, naar het paleis terug; geschut en klokkengelui zullen deze terugkeer weder aankondigen.

Na het vertrek der Koningin en Princessen, zullen de Staten-generaal met hun eskorte, de ministers en directeuren-generaal en de raad van State de kerk verlaten en naar het paleis terugkeeren. De directie in de kerk is opgedragen aan 's konings adjudant den kolonel *Euden* als ceremoniemeester, en aan adjunct-ceremoniemeesters.

Gedurende het verblijf van HH. MM. te Amsterdam zullen waarschijnlijk de feestelijkheden zijn verdeeld als volgt: Zaturdag 28, algemeene illuminatie; Maandag 30, gala-voorstelling van het amsterdamsche tooneelgezelschap; Dingsdag 1 December, concert in *Felix Meritis*; Woensdag 2, bal op het paleis; Donderdag 3, gala-voorstelling van het fransche, en Vrijdag 4, gala-voorstelling van het italiaansche gezelschap. Men meent te weten, dat HH. MM. op Zaturdag den 5 weder naar de residentie terug zullen keeren.

— Door burgemeester en wethouders der stad Amsterdam is, bij publicatie, verboden het beklimmen van, en plaats nemen op de rijtuigen van Hunne Majesteiten en van de leden van het Koninklijk gezin, of Hoogstderzelver gevolg, bij gelegenheid van de aanstaande komst en het verblijf van Z. M. den Koning en de verdere leden van het Koninklijk gezin binnen de hoofdstad; zijnde door de politie stellige bevelen gegeven om gedachte ongeoorloofde handelingen regtstreeks tegen te gaan en te beletten.

Naar men verneemt, zullen Hunne Majesteiten, bij Hoogstderzelver terugkomst uit Amsterdam, plegtig in de residentie worden ingehaald, waarvoor men reeds begonnen is eenige toebereidselen te maken. Voorts spreekt men van eene luisterrijke illuminatie bij die gelegenheid en ter viering van 's Konings verjaardag. Nog wil men weten, dat Maandag den 7 December, door Z. M. een luisterrijk bal zou gegeven worden.

Z. M. Koning *Willem Frederik* heeft vrijdag wederom aan een groot aantal personen audientie verleend. Gisteren middag is er familiediner bij gemelden Koning geweest; aanstaanden Dingsdag zal Hoogstdezelve de reis naar Berlijn aannemen.

Het heeft Z. M. den Koning der Franschen behaagd, te benoemen tot kommandeur der Koninklijke orde van het legioen van eer, den heer *A. le Clercq*, secretaris-generaal bij het departement van buitenlandsche zaken alhier; tot officier dier orde, den heer *J. Z. Mazel*, legatieraad, en tot ridders dierzelfde orde, Jhr. Mr. *L. Gericke* gezantschapssecretaris te Parijs, en Jhr. Mr. *G. M. C. Hooft*, ambtenaar bij bovengemeld departement.

De minister van Staat, *G.* graaf *Schimmelpenninck*, die met de zending naar Weenen is belast geweest, om de troonsbeklimming van Z. M. aan den Keizer van Oostenrijk aan te kondigen, is dezer dagen in deze residentie teruggekeerd.

— Naar wij vernemen, zijn door Z. M. de volgende octrooijen verleend, te weten:

Aan *H. A. Sulpke*, te Amsterdam, voor den tijd van vijf jaren, op de invoering in dit rijk van eene hoogst nuttige en verbeterde inrigting van pendules en klokken;

Aan *J. Millard*, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *C. G. Uhlenbeck* te Amsterdam, voor den tijd van vijftien jaren, op de invoering in dit rijk eener uitvinding van een verbeterd slot en sleutel; en

Aan *M. A. N. A. R. de Jachim de Ste. Rose de Reimme de St. Laurent*, marquis de Ste. Rose, graaf de St. Laurent, te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *Glad* te 's Gravenhage, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van een nieuw middel van houten straatbelegging, met de daaraan door hem toegebragte verbeteringen.

— De fransche post, met de tijdingen uit Parijs van eergisteren, is heden alhier niet aangekomen.

Vervolg van de bedenkingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op het ontwerp van wet tot voorziening in de geldelijke behoeften des rijks. (*Zie ons vorig Nommer.*)

Ofschoon dan ook in de meeste afdeelingen die wensch tot het vorderen van een *don gratuit* is geuit geworden, zoo hebben zich echter vele leden daarmede niet kunnen vereenigen, zoo omdat, naar hun inzien, eene nieuwe Regering met geene heffing bij *don gratuit* moet beginnen, als uit hoofde reeds tot dekking der begrooting van uitgaven drukkende opcenten zijn voorgedragen. Sommige leden meenden, dat vrijwillige giften weinig zouden opbrengen, en dat eene gedwongen heffing, op dit oogenblik tot nog meerdere moeijelijkheden aanleiding zou geven. Slechts een lid eener afdeeling heeft vermeend eene reductie van renten te kunnen aanraden.

Zeer vele leden konden zich niet vereenigen, om nu reeds de daarstelling van een kapitaal, groot ƒ 18,000,000, bij de wet te gelasten, ofschoon hiervan in 1841 slechts ƒ 12,000,000 zullen benoodigd zijn. Tot daarstelling van de ƒ 6,000,000 wenschte men later, zoo noodig, eene nieuwe voordragt, wanneer duidelijker zal zijn gebleken, hoe veel nog van de onzekere baten in 's rijks schatkist zal zijn gestort. Eenige leden gaven den wensch te kennen, dat het kapitaal van 22½ millioen, gecreeerd bij art. 4 der wet van April 1836, wierd losgemaakt, en dit wel voornamelijk, om de wegneming te bevorderen van eene verwikkeling, waartegen velen hunner zich meermalen verklaard hebben.

Men meende, dat door de onvervreemdbaarhouding van dit kapitaal een figuratief kapitaal bleef bestaan; door hetzelve aan te wenden tot dekking van het te kort, zou men de vermeerdering van gevestigde schuld voorkomen. Ook de vermeerdering van schuld, door de creatie van vaste 5 pCts., kwam aan velen bedenkelijk voor. Die leden verlangden liever eene creatie van losrenten, waarvan tevens de gevolgelijke aflossing werd geregeld, en waartoe fondsen bij de wet werden aangewezen. Dit laatste zou ook, zoo men meende voordeelig werken op den prijs der uitgifte van het effect, en het nadeelige voor de toekomst veel matigen.

Niet zonder verwondering heeft men voor de eerste maal het plan aangetroffen, om de leening te doen bij openbare aanbesteding of inschrijving. Men vraagt, of de ondervinding ook het doelmatig of het noodzakelijke van zulk eene nieuwigheid bij ons heeft doen kennen. Men kon de vrees, dat bij zoodanige wijze van behandeling alles in te weinig handen zal komen, niet verbergen. Bovendien vreesde men, dat men in staat zal geraken, om door drukking van de prijzen tegen den tijd der inschrijving, zich deze tegen lagen koers te bezorgen.

Betreffende het 2de art. van het ontwerp van wet, namelijk de intrekking der bestaande schatkist-billetten, gaf men te kennen, van de noodzakelijkheid daarvan niet doordrongen te zijn. Men merkte op, dat, blijkens de bekomen staten, van de schatkist-billetten slechts met in omloop zijn ƒ 5,581,950, en wenschte men ook de bedenking opgelost te zien, of het niet mogelijk zou zijn, het overige beloop van de beleening bevrijd zijnde, in omloop te brengen, waarin men dat bezwaar van opvordering der aflossingen niet kan zien, hetwelk tot dus verre daaraan in den weg schijnt te hebben gestaan. Het resultaat van het alsnu voorgedragen ontwerp zou zeker zijn, een kapitaal van bijna 2½ millioen in de schatkist te brengen; doch daartegen zal overstaan de vermeerdering wederom van eene vaste schuld, en de vermeerdering der rente van 4 tot 5 pCt., dat is weder de toeneming van verschuldigde renten, met meer dan eene ton gouds jaarlijks. Bovendien zouden de houders van dit effect, dat nu à pari staat, een ander bekomen, dat die hoogte niet bereikt. In eene der sectien heeft men opgemerkt, dat, blijkens een der staten, het rijk, gezamenlijk met het amortisatie-syndicaat, in bezit is van ƒ 5,584,950 aan schatkist-billetten. Het komt dus aan die afdeeling veel eenvoudiger voor, dat men de schatkist-billetten, dat kapitaal representerende, dadelijk vernietige. Er zou dan alleen behooren gezorgd te worden voor het montant dier schatkist-billetten, die zich in handen van particulieren bevinden, ten bedrage van ƒ 4,415,050. De creatie dezer nieuwe schuld zou op deze wijze, naar het oordeel der afdeeling, voor meer dan de helft kunnen worden vermeden.

— Nopens de creatie van nieuwe schatkist-billetten, was men in eene afdeeling van meening, dat zoo lang de schatkist-billetten niet voor mindere sommen zullen worden uitgegeven dezelve slechts schaars

zullen kunnen geplaatst worden, omdat slechts zelden *f* 100 in eens door de ingezetenen behoeft gehandeld te worden. Ook dan, wanneer schatkist-billetten van minder bedrag werden ingevoerd, meende men, dat hiervan in dit rijk zelden gebruik zou worden gemaakt, vermits er overvloed is van papier als representatief van geld, zoo als coupons, banknooten, enz. Ook verlangde men ingelicht te worden omtrent de reden, waarom er eene creatie van *f* 8,000,000 wordt voorgesteld, niettegenstaande slechts *f* 6,000,000 gelijktijdig kunnen worden uitgegeven.

In eene der afdeelingen was men van gevoelen, dat terwijl in het ontwerp niet bepaaldelijk wordt geboden, dat de nieuwe schatkistbilletten niet onder pari mogen worden uitgegeven, de maatregel hoogst nadeelig kan worden, om dat de schatkist, juist, in oogenblikken van spanning, bij eene plotselinge daling der fondsen en bij groote geldschaarschte, het meest behoefte zal hebben om de schatkistbilletten uit te geven, of wel om opgezegde af te lossen, weshalve het te voorzien is, dat deze alsdan zeer zullen worden gedeprecieerd. Werd echter in het ontwerp verboden, om de schatkistbilletten beneden pari uit te geven, dan zou de maatregel ten eenenmale zijn doel missen, tenzij men ook de te creëeren schatkistbilletten alleen voor beleeningen wilde doen strekken.

De tweede afdeeling inzonderheid heeft nogens dit laatste deel van het ontwerp, in den geest boven vermeld, vele bedenkingen in het midden gebragt en vele vragen geopperd. Zij was overigens van oordeel, dat bij de wet behoorde bepaald te worden, dat de schatkistbilletten noch direct noch indirect mogen worden beleend, daar de ondervinding het nadeelige en min verkieslijke van die beleening heeft bewezen. Tevens was die afdeeling van gevoelen, dat der regering daarbij de magt moet worden toegekend om dezelve te kunnen intrekken.

Ook de derde afdeeling was voor de vermeerdering der schatkistbilletten niet gunstig gestemd. Zij achtte den maatregel onbepaald, te onduidelijk en altijd bedenkelijk. Zij verlangde nadere en meer volledige inlichting ten aanzien van het bedrag en den aard der tijdelijke behoefte, waaromtrent hier voorziening wordt gevraagd, te gelijk met het overtuigend bewijs, dat wezenlijk eene verbeterde soort van schatkistbilletten zoude worden gecreëerd. Eindelijk is nog aangemerkt, dat op de begrooting van uitgaven voor 1841 geene voorziening wordt aangetroffen voor de renten der eventueele uit te geven schatkistbilletten, waaronder er toch zullen zijn, welke drie maanden na derzelver uitgifte met de interest opvorderbaar zullen worden.

De vierde afdeeling acht het raadzaam om te bepalen, dat de schatkistbilletten niet onder pari zouden worden uitgegeven. Zij wenschte tevens, dat van de daar te stellen vlottende schuld geen gebruik konde worden gemaakt zonder nadere wettelijke bepalingen. Dezelfde afdeeling gaf in overweging of het niet raadzaam zou zijn, de ingetrokken schatkistbilletten ter rekenkamer te doen vernietigen, alvorens er nieuwe worden geviseerd.

De bedenkingen op dit ontwerp van wet gemaakt, zijn bereids aan de regering onderworpen.

ALLERLEI.

Een londensch blad, *de Atlas*, heeft de berekening gemaakt, dat zoo men voor elke minuut, verloopen sedert het eerste menschenpaar zich in het paradijs bevond, eenen dollar van de engelsche nationale schuld rekende, er nog eene vrij aanmerkelijke som zoude overblijven. — Eene andere opmerking op den Bijbel betrekkelijk, las men onlangs in den *Morning Herald*. Dit blad merkte namelijk bij de beschrijving eener nieuwe geboorwelstoomboot op, dat derzelver afmeting in lengte, breedte, hoogte en diepte, naauwkeurig met NOACH's ark overeenkwamen, en dat men derhalve reeds in het Oude Testament het voorbeeld der engelsche scheepsbouwkunst aantrof!

— Een mechanicus van New-York heeft de daguerreotypische uitvinding te Londen bevindt [illegible] waarbij door het licht door een optisch werktuig versterkt wordt. De geheele werking duurt slechts twee tot vier minuten. De volkomen gelijkheid van het portret, welke men op deze wijze verkrijgt, maakt deze uitvinding zeer belangrijk.

— Volgens een der engelsche bladen, *the Gardeners Gazette*, heeft zekere heer J. WIJNANNER een chemisch middel uitgevonden, waardoor staal zoo hard kan gemaakt worden, dat het, gemakkelijker dan diamant, glas snijdt.

— De stad Glasgow levert, niet minder dan Liverpool, een verwonderenswaardig voorbeeld op van den snellen bloei der britsche handelsteden. In het jaar 1801 telde Glasgow 83,769 inwoners; bij de laatste volkstelling bleek, dat de stad eene bevolking had van 274,050 .

— Uit Koppenhagen wordt gemeld, dat THORWALDSEN voornemens is in het laatst van de maand September van Koppenhagen over Duitschland en Frankrijk eene laatste reis naar Rome te ondernemen, zich voorstellende, om op het einde van 1841 naar zijn vaderland terug te keeren, ten einde er zijne laatste levensdagen door te brengen. De vermaarde beeldhouwer is thans eenen zeventig jaren oud.

— De *Frankfurter Ober Post-amts Zeitung* meldde onlangs het volgende: Te Moskau, leeft tegenwoordig de weduwe van een koopman in leder, die den ouderdom van honderd en zeven vijftig jaren bereikt heeft. Op den ouderdom van honderd en drie en twintig jaren is zij voor de vijfde maal gehuwd, zij beweert dien hoogen ouderdom te danken te hebben aan hare geregelde levenswijs; zij is nog in het bezit van alle hare verstandelijke vermogens, en hoopt met Gods hulp, haar twee honderdste jaar te bereiken: Hare zinspreuk is: de natuur is de beste leermeesteres. Zij had dan ook nooit een gevaarlijke ziekte gehad.

— Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN-SOCIETEIT werden gisteren (22 *November*) omgezet: Ned. 2½ pCt. 50¼; O. I. Leening 5 pCt. 94⅞; Handelm. 4½ pCt. 166; Ardoins 21 drie achtste, zeven zest.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.